

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Missale Ad vsum sacri Ordinis Cisterciensis, nuper a mendis quamplurimis repurgatum, ac denuo accuratius per viros probos eiusdem ordinis recognitum, [et] emendatum - Cod. Lichtenthal 134

Le Blanc, Jean

[Lichtenthal], [1560 Druck; Handschrift Anfang 17. Jh.]

Letania und Dispositio missaru[m]

[urn:nbn:de:bsz:31-40622](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-40622)

Letania.

Sancta dei genitrix. Oꝝ.
Sancta virgo virginum. Oꝝ.
Sancte michael. Oꝝ.
Sancte gabriel. Oꝝ.
Sancte raphael. Oꝝ.
Oes sc̄i b̄toꝝ spirituū oꝝ dies. Oꝝt.
Sancte iohānes baptista. Oꝝ.
Oes sc̄i patriarche & p̄phete. Oꝝt.
Sancte petre. Oꝝ.
Sancte paule. Oꝝ.
Sancte andrea. Oꝝ.
Sancte iacobe. Oꝝ.
Sancte iohannes. Oꝝ.
Oes sc̄i ap̄li & euangeliste. Oꝝt.
Sancte stephane. Oꝝ.
Sancte laurenti. Oꝝ.
Sancte vincenti. Oꝝ.
Sancte thoma. Oꝝ.
Sancti iohānes et paule. Oꝝate.
Omnes sancti martyres. Oꝝate.
Sancte martine. Oꝝ.
Sancte nicolae. Oꝝ.
Sancte petre. Oꝝ.
Sancte edmundē. Oꝝ.
Sancte malachia. Oꝝ.
Sancte Guillelme. Oꝝ.
Sancte benedicte. Oꝝ.
Sancte bernarde. Oꝝ.
Sancte roberte. Oꝝ.
Omnes sancti confessoꝝes. Oꝝt.
Sancta maria magdalene. Oꝝ.
Sancta anna. Oꝝ.
Sancta agatha. Oꝝ.
Sancta agnes. Oꝝ.
Sancta catherina. Oꝝ.
Omnes sancte virgines. Oꝝt.
Omnes sancti. Oꝝt.
Propitius esto parce nobis dñe.
Ab imminētibus peccatoꝝum no-
Strozū periculis. Libera nos dñe.
Ad damnatione perpetua. Libera.
Per mysteriū sc̄e incarna. tue. Li.
Per passionem & crucē tuam. Li.
Per gliosā resurrectionē tuā. Li.
Per admirabilē ascēsiōē tuā. Li.

Per gratiā sc̄i sp̄s paracliti. Li.
Peccatoꝝes. **T**erogamus.
Ut pacem nobis dones. **T**eroga.
Ut ecclesiam tuam regere et defē-
 sare digneris. **T**erogamus.
Ut loca nostra et omnes habitan-
 tes in eis visitare et consolari digne
 ris. **T**erogamus audi nos.
Ut regularibus disciplinis nos in-
 struere digneris. **T**erogamus.
Ut omnibus benefactoribus no-
 stris sempiterna bona retribuas.
Terogamus audi nos.
Ut fructus terre dare et conserva-
 re digneris. **T**erogamus.
Ut omnibus fidelibus defunctis
 requiem eternam donare digneris.
Terogamus audi nos.
Hili dei. **T**erogamus audi nos.
Agnus dei qui tollis peccata mū-
 di. **M**iserere nobis.

Misse abbatiales.

C Abbas celebrat missam his die-
 bus in cōuentu solēniter / in vigilia
 natiuitatis dñi et ipso die natiuita-
 tis. Epiphanie / in dñica palmarū /
 in cena dñi / die veneris sancta / vigi-
 lia pasche & in die pasche / ascēsiōis
 dñi / in vigilia penthecostes et ipso
 die / in dominica trinitatis. corporis
 christi / in vigilia & die assumptionis
 & natiuitatis marie / et in omnibus
 solennitatibus eiusdem. In die sc̄i
 benedicti / bernardi / iohannis bap-
 tiste / petri et pauli / et in dedicatione
 ecclesie / et omnium sanctorū. Item
 in precipuis quinq; officiis defūcto-
 rum & pro presenti defūcto etiā si no-
 cturmo sōnio illulus esset. **Q**uo-
 modo p̄ hebdomadā dicātur misse
 in cōuētū. **A**b octaua epiphanie
 vsq; ad feriam quartam cinerum.
 Die dñica vtrāq; missa de ipsa domi-
 nica. Feria. ij. pro defunctis. Feria
 iij. de sancto bernardo. Feria. iij. p̄

Dispositio
 familiaribus. feria v. de dñi
 cedete. feria vi. de cruce. Sa-
 de virginum maria. Saluē san-
 reus. **A**b octa. pasche
 gnomes. Die dñica. p̄
 Edurteri. Secunda de dñica
 n. pro defunctis. feria iii. de
 bernardo. feria iij. de
 ria v. de dñica p̄cedente. f.
 de cruce. Sabbato de virg-
 ria. Saluē sancta parus.
 ho sancte trinitatis big ad
 ti dēpris octauis sacramen-
 ptionis et natiuitatis virg-
 rie. Die dñica. p̄ma mis-
 tate. Secūda de dñica. f.
 defūctis. feria iij. de sancto
 do. feria iij. pro familiari-
 ria quinta de sancto sp̄i
 lecta de cruce. Sabbato de
 maria. Saluē sancta parus
 missa pro defunctis iungit
 madis semel dicā. f.
 q; si missa pro defunctis f.
 p̄ter aliquos cuē? dici no-
 p̄ma eiusdē septimane d.
 tua fuerit dicā. **D**e mis-
 nis dieb; sabba. dicāda. f.
 sabbatis oīto vacantib; f.
 p̄i. lectionū non celebratur
 b̄tā dñe solēniter dicatur
 sis v̄tatis collectis et sin-
 genuū. Et notādū q; hec m-
 marie nō intermititur p̄
 licuius sc̄i cōmēnatiō
 habentis sed talis missa de
 committi debet a canton. v̄
 tim legatur. Omittitur a
 beate marie quando solēn-
 lie sanctorū sabbatis dieb;
 & in sabbato infra octauas
 tionis / ascēsiōis domini
 nēt atq; in octauis sanctorū
 conuētis officiis defuncto-
 tuas missas habere debent

Dispositio missarū per heb, Ito, lxxi.

familiaribus. Feria v. de dñica p̄cedēte. Feria vj. de cruce. Sabbato de virgine maria. Salue sancta parens. **¶ Ab octa. pasche vsq; ad rogationes** Die dñica. Prima missa Resurrexi. Secunda de dñica. Feria ij. p̄o defunctis. Feria iij. de sancto bernardo. Feria iij. Resurrexi. Feria v. de dñica p̄cedente. Feria vj. de cruce. Sabbato de virgine maria. Salue sancta parens. **¶ A festo sancte trinitatis vsq; ad aduentū dēptis octauis sacramenti/ assūptionis et natiuitatis virginis marie.** Die dñica. Prima missa de trinitate. Secūda de dñica. Feria ij. p̄o defūctis. Feria iij. de sancto bernardo. Feria iij. p̄o familiaribus. Feria quinta de sancto spiritu. Feria sexta de cruce. Sabbato de virgine maria. Salue sancta parens. **¶ De missa p̄o defunctis singulis hebdomadis semel dicēda.** ¶ Notandum q̄ si missa p̄o defunctis feria ii. p̄o p̄ter aliquos euēt⁹ dici non poterit/ prima eiusdē septimane die que vacua fuerit dicat. **¶ De missa b. virginis dieb⁹ sabba. dicenda.** ¶ In oib⁹ sabbatis oīno vacantib⁹ i qb⁹ festū xii. lectionū non celebratur missa de btā v̄gine solēniter dicatur / obmissis v̄sitate collectis et sine flexione genuū. Et notādū q̄ hec missa beate marie nō intermittitur p̄o missa alicuius sc̄ti cōmemorationē & missā habentis sed talis missa de sac̄to recommitti debet a cantore vt priuatim legatur. Obmittitur autē missa beate marie quando solennes vigilie sanctorū sabbatis dieb⁹ euenerit & in sabbato infra octauas apparitionis/ ascensionis domini et sacramēti atq; in octauis sanctorum et in consuetis officiis defunctorum que suas missas habere debent ex ordi-

ne. Si autē festum alicuius sc̄ti quod habet in ordine duas missas sabbato euenerit si etiam istud proprium officium habeat p̄o missa matutinali nihilomin⁹ missa matutinalis fit de beata virgine solēniter/ exceptis v̄sitate festiuitatibus sac̄te crucis & festis quibus sermo habetur in capitulo & nisi p̄sens defūct⁹ affuerit. In xl. etiam dieb⁹ sabbatis missa de beata maria solēniter decantetur post missam de ieiunio. Priuate autē misse nō dicantur nisi post officium beate virginis. **¶ De missa beate marie quotidiana.** ¶ Missa quotidiana de b. virgine non dicatur in die natiuitatis dñi/ pasche & penthecostes sed dicatur missa de festo cum collecta de beata virgine in secūdo loco. Quotiens autē dicitur missa de beata maria siue in cōuētū siue priuatim sēper dicatur Gloria in excel. et p̄fatio. Et te in veneratione. infra tamē octauas alicuius festiuitatis b. marie nō dicitur missa Salue sancta parens. neq; p̄fatio. Et te in veneratione. sed oīa vt in die festo dicuntur. **¶ De collectis v̄sitate quando intermittuntur.** In vigilia natiuitatis dñi & deinceps vsque ad circuncisionē dñi/ in cena dñi & deinceps vsq; ad octauas pasche/ in vigilia p̄thecostes/ & deinceps vsque ad eiusdem octa. omnib⁹ dieb⁹ dñicis & oibus festiuitatibus. xii. lectionum etiam si due misse dicantur in conuentu ad v̄tramq; missam intermittende sūt v̄sitate collecte/ in sabbatis iiii. temporū et omnibus p̄cipuis officiis defunctorū. Itē in missis de spiritu sancto & de beata virgine quotiens in conuentu celebrantur. **¶ V̄sitate autē collecte sunt.** Cōcede quesumus omnipotēs de⁹ vt intercessio. et D̄ps sempiternus deus

Dispositio missarū per heb.

qui uiuorū. Et nota quod predicta colle. Cōcede q̄s. intermittitur in vigilia oīm sctōz. & colle. D̄ps sēpiterne de⁹ q̄ uiuorū. in anniuersa. mēsis.

Quando collecta Ecclesie debet intermitteri. Ista collecta. Ecclesie tue. intermittitur his diebus videlicet ī vigilia natiuitatis dñi. in cena dñi in vigilia pasche & pēthecostes in exaltatione s. crucis. In sabbatis quatuor tēporū & in quib⁹ precipuis officijs defūctorū & anniuersario mēsis. Sed notandum quod quando due misse canūtur: ad missā matutinalē tātum dicatur collecta. Ecclesie. Si autē missa matutinalis fuerit p̄ presenti defūcto tūc ad maiorē missam cum alijs dicatur.

De collecta Concede nos famulos. Collecta de b. maria quotidie semel ad missā dici debet in cōuētū exceptis missis defūctorū & illis dieb⁹ in quibus commemoratio beate marie nō fit ī laudibus / que tamen collecta non dicitur in vigilijs penthecostes / assumptionis marie & oīm sctōzū licet eisdem diebus cōmemoratio b. marie in laudib⁹ dicatur.

De missa pro defunctis in conuentu dicēda semel in hebdomada. Ad hanc missā dicatur prima col. D̄ps sēpiterne de⁹ cui sc̄ba. De⁹ a quo. tertia. Ecclesie quarta. Omnipotēs sēpiterne deus q̄ uiuorū. Si vero presens defunctus affuerit / qui si de ordine sit dicatur primitus colle. Inclina singulariter dehinc alie per ordinē. Si vero fuerit secularis / dicatur collecta. Inclina pro ipso secundo loco. In solēni tricēnario prima collecta. Deus venie. secunda. D̄ps sēpiterne deus cui nunq̄ / dehinc alie per ordinē vt pri⁹.

De anniuersarijs que fiunt quolibet mense. In vno quoq̄ mense anni fiat semper vnum anniuersariū

in singulis domib⁹ ordinis vniuersi & de eo celebrēt omnes p̄ter hebdomadarios missarum quicunq̄ celebrare voluerit illa die / in qua missa dicatur collecta. Presta domine quesum⁹. & Fidelium. tantum nisi presens defunctus fuerit / tunc dicatur collecta. Inclina singulariter secūdo loco & postea Fidelium.

In tricēnario monachorum. Pro quolibet monacho et conuerso nouiter defuncto debet dici colle. Deus cui proprium. singulariter in missa defūctorum quotidiana per xxx. dies continuos / quibus finitis absoluitur in capitulo: in missa vero in conuētū nō dē talis collecta, quia in cōuētū nullum tricēnarium agitur nisi illud quod fit post generale capitulum.

De missa defūctorū quotidiana. In hac missa que dē quotidie pro omnibus defūctis fratrib⁹ sororibus / familiarib⁹ & benefactorib⁹ ordinis nostri. Prima colle. sit Inclina dñe. secunda. Deus cui proprium / vel Deus venie. si fuerit tricēnarium / et post D̄ps sempiternē deus cui nunq̄. que quidē collecta debet dici singulariter in secundo loco si presens defunctus affuerit. Itē in die pasche / penthecostes & natalis domini hebdomadarius illius misse in eodem altari vbi missa talis decantari solet: dicit missam de festo & in secundo loco colle. Inclina pluraliter / dehinc. De⁹ cui propriū. cum reliquis.

Quō dē missa pro presenti defuncto. Omnibus dieb⁹ quib⁹ due misse cātantur si presens mortuus fuerit prima erit pro ipso cū duab⁹ col. Inclina. et D̄ps sempiternē de⁹ qui uiuo. Et si fuerit episcopus dicatur collecta. Deus qui inter apostolicos. tantum in die sepulture ei⁹. Secūda vero missa dicatur de

Registru m
festo cu col. q̄ i prima missa
buerat. In m̄ti & i terminis
& i dieb⁹ dñicis q̄ missa mat
de aliqua vigi. dicenda est
dñi / aduētū dñi et a lex. vbi
pascha q̄ festū. r̄. lectio n̄
p̄ pascha q̄ festū. r̄. dñi
laboramus aduēntū / & dñi
natiuitatē dñi q̄ missa. Dñi
sētū dē. et q̄ vigi. natiuitatē
in dñica euenerit / & dñica am
sionē dñi q̄ festū in quo labo
vel nō laboram⁹ occurrit / &
rogationū & tribus dñicis an
q̄ festū r̄. lectio n̄ euenerit
qua dñica in qua incipitur h
nō habēs aliā dñicā pro tab
ria. inchoāda & vi. die post n
& in octa. epi. dñi quando h
Dñi ne i ira. p̄pter celeritatē
lx. occurrit / & tribus dieb⁹
b⁹ laboram⁹ ultra octa. & pas
thecostes & dñicis dieb⁹ que
differri nō potēt / & i terminis
& precipuis officijs defuncti
octa. sctōzū & corū q̄ habēt
titulata in graduali p̄ter
euētū / & theodoli / si dñica a
sionē dñi inuētio s. crucis eu
octaua die s. laureti si dñica
rit. In vob⁹ his dieb⁹ predicti
sa de die & col. pro presēti def
catur / & postea missa in cōu
niter p̄ ipso. In tēris autē
dieb⁹ siue cū vna missa fuerit
siue due. missa de die missa
defūcti intermitti potēt. Cautē
omode est ne q̄s fratrē siue p̄
missa sepeltatur etiam si illa
vel tres misse cātādē fuerit.
vero nulla alia missa i cōuētū
ter illā p̄ presēti defūcto p̄
uit. Inclina singulariter. sc̄ba.
a quo. tertia. Eccle. quarta.
p̄ter de⁹ q̄ uiuo. Quilibet
terdos tres missas dicere ten

Registrū missa. peculiarū. fo. lxxi

festo cū col. que i prima missa dici de
buerāt. In xl. tñ & i ieiunijs iiii. tpm.
& i dieb⁹ dñicis qñ missa matutina.
De aliqua vigi. dicenda est et dñicis
dieb⁹ i aduētū dñi et a lxx. vsque ad
pascha qñ festū. xii. lectionū in quo
laboramus aduenerit / & dñica post
natiuitatē dñi qñ missa. Dū mediū
silētiū dē / et qñ vigi. natiuitatis dñi
in dñica euenerit / & dñica ante ascē
sionē dñi qñ festū in quo laboram⁹
vel nō laboram⁹ occurrerit / & dieb⁹
rogationū & tribus dñicis ante xl. &
qñ festū xij. lectionū euenerit in ali
qua dñica in qua incipitur hystoria
nō habēs aliā dñicā pro eadē hysto
ria. inchoāda & vi. die post nata. dñi
& in octa. epi. dñi quando hystoria
Dñe ne i ira. ppter celeritatē istātis
lxx. incipitur & tribus diebus quib⁹
laboram⁹ infra octa. pasche & pē
thecostes / & dñicis dieb⁹ quozū offiū
differri nō potest & ieiunijs precipuis
& precipuis officijs defunctorū et in
octa. scōzū & eozū q̄ habēt officia in
titulata in graduali preter alexādzi
euētij & theodoli & si dñica ante ascē
sionē dñi inuētio l. crucis euenerit &
octaua die l. laurētij si dñica euene
rit. In oib⁹ his dieb⁹ predictis mis
sa de die & col. pro presēti defūcto di
catur / & postea missa in cōuētū solē
niter p ipso. In ceteris aut omnib⁹
dieb⁹ siue cū vna missa fuerit dicēda
siue due. missa de die p missa presētis
defūcti i termittipotest. Cauēdū aut
oimode est ne q̄s fratrem sine propria
missa sepeliatur etiam si illa die due
vel tres misse cātāde fuerit. Quādo
vero nulla alia missa i cōuētū dē pre
ter illā p presēti defūcto prima col.
erit. Inclina singulariter. scōa. De⁹
a quo. tertia. Eccle. quarta. Op̄s sē
piterne de⁹ q̄ viuo. Quilibet etiā sa
cerdos tres missas dicere tenetur p

illo defūcto i q̄b⁹ prima col. sit. Inclina
singulariter alij vero legāt psal
teriū vel cl. Misere. seu totidē. Pa
ter nē. & quicquid pro eo fit antequā
sepeliatur extra debitum est.

**Registrū missarum peculiarium que sub
scripto ordine inferius continentur.**

De sancta cruce.	fo. lxxi.
De sancta Maria per aduentum.	fo. lxxi.
De sancta Maria per annum.	fo. lxxi.
De omnibus sanctis	fo. lxxi.
Pro pace impetranda.	fo. lxxi.
Pro aduersitate ecclesie.	fo. lxxi.
Pro quacunq; tribulatione.	fo. lxxi.
Pro peccatis vitandis.	fo. lxxi.
Ad poscendam pluuiam.	fo. lxxi.
Ad poscendam serenitatem.	fo. lxxi.
Ad repellendam tempestatem.	fo. lxxi.
Pro iter agentibus.	fo. lxxi.
Pro seipso sacerdote.	fo. lxxi.
Alia missa pro seipso sacerdote.	fo. lxxi.
De angelis.	fo. lxxi.
Pro familiaribus.	fo. lxxi.
Pro infirmis.	fo. lxxi.
Contra pestem.	fo. lxxi.
De quinq; vulneribus christi.	fo. lxxi.
De quindecim auxiliatoribus.	fo. lxxi.
De spiritu sancto.	fo. lxxi.
Pro defunctis diuersa officia.	fo. lxxi.

**Deinde per ordinem sequuntur collecte
peculiares. Et primo.**

Pro summo pontifice. Deus fide.	fo. lxxi.
Pro rege. Quiesum ⁹ omnipotēs de ⁹ .	fo. lxxi.
Pro epis & abba. Op̄s sēpi. de ⁹ q̄ fa.	fo. lxxi.
Cōtra paganos. Op̄s sēpi. de ⁹ in cui ⁹ .	fo. lxxi.
Pro amico vel amicis. Deus qui iustificas impium.	fo. lxxi.
Alia colle. ad idem. famulum tuū.	fo. lxxi.
Item alia ad idē. Op̄s sēpi. de ⁹ mi.	fo. lxxi.
Pro salute bñozū. Pretende dñe.	fo. lxxi.
Aduersus tentationes. Omnipotēs mitissi me deus respice.	fo. lxxi.
Pro castitate impetranda. Ure.	fo. lxxi.
Pro humilitate impetranda. Deus qui su perbis.	fo. lxxi.
Pro sapientia obtinenda. Deus qui per coe ternam.	fo. lxxi.
Pro petitione lachrymarū & cordis compun ctione. Op̄s mitissi. de ⁹ qui siti.	fo. lxxi.
Propria collecta pro monachis. Deus qui nobis.	fo. lxxi.
Pro pace congregationis. Omnipotēs sem piterne deus edificator.	fo. lxxi.
Deinde letania Et qualiter legi cātari et ac centuari debent epistole euangelia et huius modi. fo. lxx.	fo. lxxi.

Finis.